

Ár 2009, fimmtudaginn 17. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Jóhann Tómas Sigurðsson.

Fyrir er tekið **mál nr. 38/2009**:

**M
og
N
gegn
fjármálafyrirtækinu F**

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M og N, hér eftir nefndar sóknaraðilar, annars vegar, og F hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 22. júní 2009 með kvörtun lögfræðings fyrir hönd sóknaraðila, dagsettri 18. júní 2009. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 22. júní 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 17. júlí 2009. Var bréfið sent lögmanni sóknaraðila með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 22. júlí 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Bárust þær með bréfi lögmannsins, dagsettu 29. júlí 2009.

Málið var tekið fyrir á fundum úrskurðarnefndarinnar 3. og 24. september og 17. desember 2009.

II.

Málsatvik.

Hinn 29. janúar 1997 sótti sóknaraðili N um að stofna sparireikning hjá varnaraðila. Varð úr að sóknaraðili varð eigandi að reikningi hjá varnaraðila. Með handveðsyfirlýsingu sóknaraðila M, dagsettri 9. september 2008, var varnaraðila sett að handveði innstæða á nefndum bankareikningi til tryggingar skuldum nefnds sóknaraðila og fyrirtækisins Y, við varnaraðila þá eða síðar. Var því lýst yfir af hálfu sóknaraðila M að innstæðan væri að öllu leyti kvaðalaus eign hennar. Samkvæmt rafpósti varnaraðila til lögmanns sóknaraðila, dagsettum 30. apríl 2009, munu engin gögn hafa fundist um nafnbreytingu á nefndum reikningi, en samkvæmt reikningsyfirliti vegna ársins 2008 var reikningurinn skráður á nöfn sóknaraðila M og systur hennar. Við meðferð málsins var því haldið fram af hálfu varnaraðila að kennitölbreyting hefði verið gerð á umræddum reikningi 7. apríl 2004 þegar reikningurinn hafi verið skráður á nafn og kennitölu sóknaraðila M og hafi nafn systurinnar einnig verið skráð í svonefnda nafnalínu.

Með bréfi lögmanns sóknaraðila til varnaraðila, dagsettu 30. apríl 2008, var bent á að sóknaraðili N hefði stofnað umræddan reikning, svo og að eignarhaldið á reikningsinnstæðunni væri jafnframt á hendi systur sóknaraðila M og því ekki kvaðalaus eign hinnar fyrrnefndu. Þá væru forsendur handveðsetningarinnar enn fremur brostnar. Krafðist lögmaðurinn þess að handveði í margnefndri innstæðu

yrði þá þegar aflétt. Með bréfi varnaraðila til lögmanns sóknaraðila, dagsettu 8. maí 2009, var því lýst yfir að beinast lægi við að sóknaraðili M reyndi að ná samkomulagi við varnaraðila um skuldir hennar og fyrirtækisins Y áður en varnaraðili yrði við beiðni um að aflétta nefndri handveðsetningu. Yrði ekki framhjá því litið, þó svo að „*hreyfingasaga og þar með réttmætur eigandi [reikningsins væri] óljós*“, að varnaraðili hefði á grundvelli handveðsetningarinnar aukið fyrirgreiðslu til fyrirtækisins Y. Með bréfi lögmanns sóknaraðila til varnaraðila, dagsettu 25. maí 2009, var því lýst yfir að nefndur reikningur væri í eigu sóknaraðila N. Væri handveðsetningin því með öllu ólögleg. Var krafa um afléttingu handveðs ítrekuð.

Varnaraðili þingfesti 21. apríl 2009 mál sitt á hendur fyrirtækinu Y og sóknaraðila M til greiðslu skuldar að fjárhæð kr. 62.407.571 vegna innstæðulausra færslna af tékkareikningi fyrirtækisins Y sem sóknaraðili M var í sjálfskuldarábyrgð fyrir.

Málið barst úrskurðarnefnd með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 18. júní 2009.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðilar krefjast þess að varnaraðili aflétti þá þegar handveðsetningu í innstæðu bankareiknings og að úrskurðarnefndin fallist á að handveðsetningin sé ógild.

Sóknaraðilar kveða sóknaraðila N hafa verið eiganda reiknings hjá varnaraðila allt frá stofnun. Hafi skráður eigandi reikningsins og veðsali samkvæmt upplýsingum varnaraðila aldrei verið eigandi reikningsins. Hafi sóknaraðili N eingöngu veitt dætrum sínum heimild til að annast millifærslur af reikningi hennar í samráði við hana og til greiðslu á skuldum hennar. Hafi það m.a. verið gert vegna veikinda sóknaraðila N, en hún sé komin á níræðisaldur. Sé því ekkert varhugavert við að sóknaraðili M fengi send reikningsyfirlit. Þær systur séu hins vegar skráðar eigendur reikningsins án heimildar reikningseiganda, sóknaraðila N. Hafi varnaraðili verið grandvís um heimildarleysi veðsala.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að skráð kennitala sýni eiginlegan eiganda reiknings, sem sé sóknaraðili M. Hafi systir hennar því ekki verið eigandi reikningsins, enda sé kennitala M skráð fyrir reikningnum og hafi hún fengið send yfirlit yfir hreyfingar á reikningnum um hver áramótt frá 7. apríl 2004 að telja. Þá hafi sóknaraðili M staðfest með undirritun sinni á handveðsyfirlýsingu að hún væri réttur eigandi reikningsins og innstæðu á honum.

Varnaraðili kveðst alfarið hafna því að hafa verið grandvís um „*réttan*“ eiganda reikningsins, sem nú sé fyrst verið að krefjast leiðréttingar á. Þá hafi sóknaraðilar ekki gert athugasemd við skráð eignarhald á reikningnum frá 2004 fyrr en í apríl 2009. Verði að líta svo á að með því að gera enga athugasemd við yfirlitin í yfir fimm ár hafi sóknaraðilar í raun samþykkt breytinguna. Þá hafi sóknaraðili M komið fram sem eigandi hins handveðsetta reiknings og sé því eðlilegt að varnaraðili telji hana réttmætan eiganda reikningsins.

VI.

Niðurstaða.

Ágreiningslaust er í málinu að sóknaraðili N var upphaflega eigandi reiknings en hún hafði sótt um að stofna sparireikning hjá varnaraðila 29. janúar 1997. Ágreiningur er hins vegar um hvort sóknaraðili M hafi síðar orðið lögmætur eigandi reikningsins og innstæðu hans. Kveður varnaraðili að svonefnd kennitölubreyting hafi verið gerð á reikningnum 7. apríl 2004, en kennitala sýni eiganda reiknings. Hafi reikningurinn í greint sinn verið skráð á kennitölu sóknaraðila M sem sé því eigandi reikningsins. Hafi henni því verið heimilt að veðsetja innstæðu nefnds reiknings þann 9. september 2008. Skráning nafns systur sóknaraðila M hafi því enga þýðingu að þessu leyti.

Málatilbúnaður sóknaraðila áhrærandi eignarhald á margnefndum reikningi hefur verið nokkuð mótsagnakenndur. Í bréfi lögmanns þeirra til varnaraðila, dagsettu 30. apríl 2009, var því haldið fram að sóknaraðili M og nefnd systir ættu reikninginn í sameiningu. Með bréfi lögmannsins til varnaraðila, dagsettu 25. maí 2009, var hins vegar staðhæft að reikningurinn væri enn í eigu sóknaraðila N. Er við það haldið í kvörtun málsins.

Varnaraðili hefur engin gögn lagt fram um svonefnda kennitölubreytingu á reikningi þeim, sem sóknaraðili N stofnaði 29. janúar 1997. Hefur varnaraðili ekki gegn andmælum sóknaraðila getað sýnt fram á að sóknaraðili N hafi ráðstafað reikningnum og innstæðu hans til sóknaraðila M eða að greindur sóknaraðili hafi síðar með öðrum hætti öðlast réttmæt eignarráð yfir innstæðunni eða verið heimilt að veðsetja hana 9. september 2008. Er því ekki unnt að álykta á annan veg en að sóknaraðili N sé enn réttmætur eigandi reiknings hvað sem öllum kennitöluskráningum varnaraðila líður.

Eins og málið liggur fyrir úrskurðarnefndinni verður að telja ósannað að sóknaraðili M hafi haft heimild til að setja varnaraðila innstæðu reiknings að handveði. Er handveðið því ógilt.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Handveð varnaraðila, F, í innstæðu bankareiknings sóknaraðila N til tryggingar skuldum sóknaraðila M og fyrirtækisins Y, sbr. handveðsyfirlýsingu sóknaraðila M, dagsetta 9. september 2008, er ógilt.

Reykjavík, 17. desember 2009.